

Békés egymás mellett éléstől a környezetvédelemig A Föld Charta mint szemléletmód Creative Earth Charter Challenge for Youth

INTÉZMÉNY:

Az Egri Kistérség Többcélú Társulása, a Bournemouth-i Helyi Oktatási Hatóság, az Avenbourne College, az egri Andrassy György Katolikus Közgazdasági Középiskola, a noszvaji Figedy Általános iskola, civil részről pedig a Városgondozás Eger Kft. és a Bükk Nemzeti Park Igazgatósága

KOORDINÁTOR:

MERCZEL ÉVA,
KÁLMÁN ÉVA

A **KREATÍV FÖLD CHARTA A FIATALOKNAK** című Comenius régió együttműködésben tíz szervezet dolgozott együtt. A koordinátor az angliai Bournemouth-i Helyi Hatóság volt, a gyakorlatban pedig az Avonbourne-i iskolában tudták megfigyelni, hogy miként működnek a Föld Charta alapelvek a mindennapi oktatás során. Kálmán Éva, az egri Andrassy György Katolikus Közgazdasági Középiskola igazgatóhelyettese, a projekt egyik fő koordinátora mesélt a tapasztalatairól.

• A Föld Charta alapelveire építették a két éves közös munkát. Mik voltak ezek?

A Föld Charta egy olyan kezdeményezés, ami az egész emberi együttélésre vonatkozik: *hogyan lehet fenntartható módon egymás mellett élni úgy, hogy mindenki profitálhasson belőle*, a környezetünk, az állatok, az emberek, a vallási közösségek egyaránt. Amikor elkezdtük a projektet tervezni, kiderült, hogy nem lesz elég a két év mind a négy alapelv részletes tárgyalására, ezért kiválasztottunk kettőt. Egyik témának a környezetvédelem mellett döntöttünk, amivel az angol partnereink is egyetértettek, hiszen ez náluk is aktuális nevelési kérdés, annak ellenére, hogy ők már előbbre tartanak, mint mi. Az angol iskolában például most a ki-

pufogó gázszennyezést kutatják részletesen, miközben mi még a szelektív hulladékgyűjtés és az energiatakarékosság tárgyalásánál tartunk. A másik témát, a békés egymás mellett élést az angol fél javasolta, mivel *kiemelten fontosnak tartják, hogy a gyerekeket a béke szeretetére neveljék*, arra, hogy miként lehet egymás véleményét tolerálni. Ezzel a célkitűzéssel mi is teljes mértékben egyetértettünk, hiszen az iskolánk egyik legfontosabb módszertani alapja is az, hogy szeretetre neveljük a gyerekeket.

• Hogyan tudták mindezt beépíteni a tanórákba?

A projekt során *nem elsősorban megtanítani akartuk az alapelveket a gyerekeknek, hanem készség szintre fejleszteni ezek alkalmazását*. Az volt a pályázat célja, hogy olyan tantárgyi programokat, óraterveket és tantervet keretét készítsünk, amelyben meg tudjuk mondani a matematika, az ének és a történelem tanárnak is, hogy a Föld Charta alapelveket hogyan lehet az órába, a gyerekek szemléletmódjába beépíteni. A humán tárgyakat nagyrészt az angol partner, a reáltantárgyakat pedig mi dolgoztuk ki részleteiben. Nagyon érdekes volt például úgy tanulni különböző országokról, hogy nem azzal kezdtük, hogy mi a főváros, hanem azt vizsgáltuk meg, hogy egy adott Föld Charta alapelv ho-

gyan valósul meg abban az országban: Szaúd-Arábia esetében például a nők helyzetét, Írországból a vallási egyenlőséget emeltük ki, a svédoknál pedig a nők és férfiak egyenjóságának témáját kutatták a gyerekek.

• Az avonbourne-i iskolában már nem csak a tantervbe, de a szemléletmódba, gondolkodásmódba is beépültek az alapelvek. Milyen példát láttak erre?

Érdekes volt, ahogy a háborúellenességet a történelemoktatásba beépítették. A mi tanárainknak furcsa volt, hogy az angol iskolában úgy tanultak történelmet, hogy nem az évszámokon volt a hangsúly, és nem is azon, hogy ki kezdte a háborút és ki győzött. Azt mutatták be, hogy a katonák és a civil lakosok hogyan szenvedtek a háborútól, és az ott hon maradtaknak mit jelentett mindez. Dolgoztaként például levelet írtak a lövészárokból, amiben el kellett mesélni, hogy milyen az élet a harcmezőn. A tanár pedig úgy javította ki, mintha cenzúrázta volna, és úgy adta vissza a gyerekeknek, hogy ha most ők lennének a katonák, akkor ezt a levelet kapná meg az övék helyett az édesanyjuk, a feleségük vagy a barátnőjük.

• Ön mint turizmus szakos tanár hogyan tartott olyan órát, amiben a fenntarthatóság vagy akár az emberi egymás mellett élés alapelvei voltak a középpontban?

Például a felelős turizmus oktatásával, ami Angliával ellentétben Magyarországon nincsen benne a tananyagban – két oldalt írt róla a tankönyv emelt szinten. Az volt az egyik feladat, hogyan lehetne egy Csendes-óceáni szigeten üdülőközpontot létrehozni felelős módon, azaz úgy, hogy a helyi lakosok is profitáljanak belőle: minél több helyi termelőt vonjunk be és a környezetvédelmi szempontokat is tartjuk szem előtt. Aztán elmentek a gyerekek a környező szállodákba és megnézték, hogy szerintük melyek felelnek meg közülük a tanult alapelveknek.

• Módszertani értelemben volt olyan élményük, ami meghatározó, szemléletformáló volt?

Igen, új módszereket ismerhettünk meg a gyerekek tudá-

sának és képességeinek jegyek nélküli értékelésére. Olyan értékelő táblákat készítettünk együtt az angol kollégákkal, amik *megtanítottak, hogyan kell a gyerekeket másképp értékelni, mint az 1-5-ig skálán*. A vizsgarendszerük is teljesen más. Turizmusból az emelt szintű érettségi teszt Angliában 30% tudás, 70% készség. Itthon 100% tárgyi tudás. De ők is tanultak tőlünk. Például meg tudtuk nekik mutatni, milyen egy erdei iskola, ami számukra ismeretlen volt, és a tanórán kívüli programok terén is sok újdonságot láttak nálunk.

• Úgy tudom, hogy volt még egy nagyon különleges hozadéka a Föld Charta programnak.

Igen, egyet mindenképp kiemelnék. Az avonbourne-i iskola egyik támogatója, Nagy-Britannia második legnagyobb biztosítója, 14 diákunk részére ingyenes részvételt ajánlott fel a saját csapat-, illetve csoportvezető-képző kurzusán. Az angol nyelvű képzésen az összes gyerekünk sikeres vizgát tett, amiről a tanúsítványokat a projektzáró rendezvényen adtuk át.

sites.google.com/site/ceccproject/
<http://ekszi.hu/index.php/palyazataink>

FINTÁNÉ HIDY RÉKA